

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.006/ 01-805

11/14/2002

KONU : 7/6570-14245 esas sayılı
Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : a) 27.03.2002 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/6570-14245-33603 sayılı yazınız.
b) Başbakanlığın 28.03.2002 tarih ve B.02.0.KKG.012/106-692-37/1728 sayılı yazısı.

Diyarbakır Milletvekili Şeref Osman ASLAN tarafından Sayın Başbakanımıza tevcih edilen ve Sayın Başbakanımızca da tarafımdan cevaplandırılması tensip olunan 7/6570-14245 esas sayılı soru önergesi incelenmiştir.

Bakanlığım bağlı kuruluşu Et ve Balık Ürünleri A.Ş.(Şirket), 1950'lerde ülke hayvancılığının geliştirilmesi, hayvan üreticilerine katma değer yaratması amacıyla karlılık ve verimlilik ilkelerine bağlı kalmak şartıyla kurulmuş ve özel sektör için hayvancılık konusunda bilgi birikimi yaratarak ülke için gerekli olan önemli bir eksikliği tamamlamıştır.

İlerleyen yıllarda, yüksek ücrete dayalı aşırı istihdam, üretim teknolojisini yenileyememe, yüksek üretim maliyetleri, sektöre özel şirketlerin girmesi nedenleriyle Şirketin monopol hüviyeti ortadan kalkarak kapasite kullanım oranı kombinalar bazında ortalama %28'lere kadar düşmüş, ciddi bir finansman darboğazıyla karşı karşıya kalmış ve faaliyetinin finansmanı için özelleştirme programına alındığı tarihten bugüne kadar Şirkete 500 milyon ABD Doları tutarında kaynak aktarılmıştır. Bu yüksek harcamalar nedeniyle de Şirket kuruluş amacına yönelik fonksiyonlarını yerine getirememiş, düşük kapasite ile çalıştığı için faaliyet gösterdiği bölgelerde hayvancılığı destekleyememiş ve bazı kombinalarında zaman zaman hayvan alımlarını durdurmak zorunda kalmıştır. Kamudan aktarılan bu kadar büyük kaynağa rağmen Şirketin 1999 yılı zararı 13.062.486 Milyon TL, 2000 yılı zararı ise 21.546.063 Milyon TL'dir. Diyarbakır Kombinasında kapasite kullanım oranı %20'dir. Özelleştirme işleminin ertelenmesi karşılaşılan zararı daha da artıracaktır.

Devlet İstatistik Enstitüsünün 2000 yılı verilerine göre, ülkemizde yılda 511.000 ton, DPT verilerine göre, 885.000 ton, gayri resmi verilere göre ise 1.000.000 ton kırmızı et tüketilmektedir. Şirket tarafından 2000 yılında ise, Kamu Kurum ve Kuruluşlarının et ihtiyaçlarının EBÜ A.Ş.'den karşılamaları hususundaki 25.02.2001 tarih ve 2001/51 sayılı Başbakanlık Genelgesi çerçevesinde oluşan talep ile 43.000 ton et satışı hedeflenmiştir. Bu verilere göre Şirketin 2000 ve 2001 yılları tüketim payı sırası ile %1,4 ve %2,4 olarak gerçekleşmiştir. Tam rekabet şartlarının hüküm sürdüğü ve ülkede hayvan kaynaklarının gittikçe azaldığı bu sektörde, Şirketin yaklaşık 2074 çalışanı, 30,5 trilyon TL'si kıdem ve ihbar tazminatı olmak üzere toplam 87 trilyon TL civarındaki borçları ile ayakta kalması, hayvancılığa yön verecek ve fiyat istikrarını sağlayacak, haksız rekabetin önlenmesine yönelik tedbirler önerecek bir organizasyon işlevi görmesi mümkün değildir.

Kamu kaynaklarıyla bu sektörde çalışmak isteyen yeni yatırımcıların teşvik edilmesinin, gerçek üreticilere doğrudan finansman temininin, tüketimin arttırılmasına yönelik çalışmalar yapılmasının ve diğer teşvik mekanizmalarının uygulanmasının ülke hayvancılığı için daha sağlıklı tedbirler olacağı düşünülmektedir.

Özelleştirme uygulamalarına bağlı olarak üretim birimi sayısı azalan ve kalan kombina, işletmeler ve soğuk hava depolarının özelleştirilmesinin de yakın zamanda tamamlanması planlanan Şirketin ayrı bir tüzel kişilik hüviyetinde faaliyetinin devam etmesi kaynak israfına neden olmaktadır. Bu kapsamda, gider tasarrufu sağlanmasını teminen Şirketin, çıkarılacak devir bilançosu üzerinden tüm hak ve yükümlülükleriyle birlikte Sümer Holding A.Ş. Genel Müdürlüğüne devredilerek tüzel kişiliğinin sona erdirilmesini karar verilmiştir.

Daha önce yapılan özelleştirmelerde faaliyetlerin en az 3 yıl devam ettirilmesi zorunluluğu ile bu koşullara uyulmaması halinde cezai şarta ilişkin madde alıcılarla yapılan sözleşmelere konulmuştur.

Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP), yalnız sulama ve enerji yatırımlarını kapsamamaktadır. Sürdürülebilir insan odaklı ve çok sektörlü bölgesel kalkınma projesidir. Her sektörün yatırımcı kurum ve kuruluşları kendi alanlarındaki yatırımlarını bütçe kısıtları içinde ve Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı doğrultusunda yürütmeye çalışmaktadır.

Münferit Projeler (*)

SEKTÖRLER	2002 Yatırım Programında yer alan Proje Adedi	Proje Tutarı	2001 Sonuna Kadar tahmini Harcama	2002 Yatırımı
TARIM	31	9.713.902	1.967.276	90.849
MADENCİLİK				
İMALAT	2	2.822		51
ENERJİ	9	10.468.504	5.929.883	49.652
ULAŞTIRMA	17	11.578.294	1.055.339	86.761
TURİZM	1	24.511	9.694	100
KONUT	4	29.308	14.529	1.900
EĞİTİM	93	183.093	81.374	30.730
SAĞLIK	56	336.913	129.951	26.685
DİĞER KAMU HİZMETLERİ	93	1.365.599	874.384	184.724
TOPLAM	306	33.702.946	10.062.430	471.452

* Muhtelif illeri kapsayan, program nitelikli projeler için tahsis edilen ödenekler dahil değildir.

**GAP'a Yapılan Kamu Yatırım Tahsislerinin Karşılaştırmalı Gelişimi
(2001-2002 Yılları Arası)**

(2002 Yılı Fiyatlarıyla, Milyar TL)

YILLAR	TÜRKİYE		GAP		GAP'ın Türkiye İçindeki Payı (%)
	Yatırım Tahsisi	Artış (%)	Yatırım Tahsisi	Artış (%)	
2001	8.836.021	11.3	434.792	54.1	4.9
2002	9.835.000		670.000*		6.8

*Tahmini (Münferit ve muhtelif projeler)

Sektörlerde yatırımcı kamu kurum ve kuruluş sayısı (münferit projeler için); tarım 6, imalat 1, enerji 3, ulaştırma 6, turizm 1, konut 3, eğitim 10, sağlık 6 ve diğer kamu hizmetleri 12'dir.

Türk-ABD İş Konseyinde konuşulan ve ABD Başkanı George W.BUSH tarafından da önerilen "İhtisas Sanayi Bölgeleri" nin hangi bölgelerde ve hangi alanlarda kurulacağı henüz belirlenmemiştir.

Bilgilerinize arz ederim.


Dr.Yılmaz KARAKOYUNLU
Devlet Bakanı

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa